

PATVIRTINTA
Kražių Žygimanto Liauksmo
gimnazijos direktoriaus
2023 m. kovo 16 d.
įsakymu Nr. V1-44

**KELMĖS RAJONO KRAŽIŲ ŽYGIMANTO LIAUKSMO GIMNAZIJA
SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA
„SVEIKATOS TAKU“
2023– 2028 M.**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Kelmės rajono Kražių Žygimanto Liauksmo gimnazijos sveikatos stiprinimo programos 2023 - 2027 metų programos „Sveikatos taku“ paskirtis – ugdyti gimnazijos bendruomenės sveikos gyvensenos įgūdžius, kurti sveikatai palankią fizinę ir psichologinę aplinką.

2. Programa parengta vadovaujantis:

2.1. “Mokyklų pripažinimo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis ir aktyviomis mokyklomis tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2019 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. V-651/V-665;

2.2. Sveikatos ir lytiškumo bei rengimo šeimai bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V- 941;

2.4. Gimnazijos darbo tvarkos taisyklėmis.

3. Programos įgyvendinimas grindžiamas integracija į mokomuosius dalykus, klasių auklėtojų veiklą, neformalųjį ugdymą, pagalbą teikiančių ir sveikatos priežiūros specialistų.

**II SKYRIUS
SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO
REZULTATAI IR IŠVADOS**

4. Kražių Žygimanto Liauksmo gimnazija nuo 2012 m. lapkričio 27 d. pripažinta sveikatą stiprinančia mokykla. Parengta sveikatos stiprinimo programa 2012-2016 m. 2017 m. sveikatą stiprinančios mokyklos statusas pratęstas penkiems metams. Parengta sveikatos stiprinimo programa 2017-2021 m. Įgyvendinant sveikatos stiprinimo programą gimnazijoje buvo formuojami sveikos gyvensenos įgūdžiai, pagrįsti vertybėmis, smurto ir patyčių prevencija, saugios aplinkos kūrimu.

4.1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės užtikrinimas. Gimnazijoje yra sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė. Sveikatos priežiūros specialisto veikla yra integrali sveikatos stiprinimo veiklos mokykloje dalis. Gimnazijos bendruomenė pripažįsta sveikatos stiprinimą kaip vertybę ir yra pasirengusi vykdyti sveikatos stiprinimo programą.

4.2. Psichosocialinė aplinka. Gimnazijoje dirba pagalbos specialistai: specialioji pedagogė, logopedė, socialinė pedagogė, sveikatos priežiūros specialistė. Sudaryta Vaiko gerovės komisija. Gimnazija įgyvendina OPLUS patyčių ir smurto prevencijos programą.

4.3. Fizinė aplinka. Gimnazijos teritorijos ir patalpų priežiūra atitinka higienos reikalavimus. Užtikrinant saugumą ugdymo procese sistemingai vedami saugaus elgesio

instruktažai. Gimnazija dalyvauja „ Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“ ir „ Pienas vaikams“ programose.

4.4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai. Gimnazija bendradarbiauja su Kelmės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuru. Mokiniai dalyvauja įvairioje sveikatos stiprinimo veikloje: konkursuose, varžybose, projektinėse veiklose.

4.5. Sveikatos ugdymas. Sveikatos ugdymas yra grindžiamas integracija į mokomuosius dalykus, klasių auklėtojų veiklą, neformalųjį ugdymą. Sveikatos ugdymas organizuojamas atsižvelgiant į vaikų amžiaus tarpsnio ypatumus, poreikius ir interesus.

4.6. Sveikatą stiprinančios mokyklos patirties sklaida. Gimnazijos bendruomenė supažindinama su sveikatos stiprinimo programa. Sveikatos stiprinimo veikla viešinama gimnazijos svetainėje ir Facebook paskyroje.

III SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS TIKSLAS, PRIORITETAI

6. Programos tikslas – formuoti gimnazijos bendruomenės sveikos gyvensenos įgūdžius, ugdant atsakomybę už savo ir kitų sveikatą, skatinant rinktis sveiką gyvenimo būdą, gilinant žinias apie sveikatą, bei bendromis pedagogų, sveikatos priežiūros, pagalbą teikiančių specialistų, mokinių, jų tėvų ir kitų visuomenės narių pastangomis kurti sveikatai palankią aplinką.

7. Prioritetas – sveikatai palankios ugdymo(si) aplinkos sudarymas, skatinimas laikytis sveikatai palankaus elgesio – pozityviai mąstyti, draugiškai bendrauti ir bendradarbiauti, laikytis susitarimų, saugoti save ir kitus.

IV SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, LAUKIAMAI REZULTATAI IR JŲ VERTINIMO RODIKLIAI

1 veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS.

Uždavinys. Tobulinti sveikatos stiprinimo procesus gimnazijoje, užtikrinant sveikatos ugdymo veiklos planavimą ir priemonių įgyvendinimą.

Rodiklis	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys
1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas.	1.1.1. Koreguoti ir patvirtinti sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupę, pasiskirstyti veiklą. Organizuoti pasitarimus mokslo metų pradžioje ir esant reikalui.	Kasmet	Pavadootoja ugdymui
	1.1.2. Gimnazijos bendruomenės narių įtraukimas į sveikatos stiprinimo veiklą, skatinant organizuoti ir dalyvauti bendruose projektuose, įvairiuose numatytuose renginiuose.	2023-2028m.	Pavadootoja ugdymui
	1.1.3. Gimnazijos sveikatos priežiūros specialistės veiklos	2023-2028m.	Sveikatos priežiūros specialistė

	planavimas ir kasmetinė integracija į ugdomąjį procesą, įgyvendinant sveikatos stiprinimo programą (informacija, pokalbiai, diskusijos, paskaitos, praktiniai užsiėmimai)		
1.2.Sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas.	1.2.1. Sukurti ir tobulinti sveikatos stiprinimo vertinimo sistemą, kartą metuose organizuojant apklausą gimnazijos sveikatos stiprinimo veiklos įsivertinimui. Vertinimą planuoti ir atlikti kasmet pasirenkant svarbiausius rodiklius galinčius nustatyti tų metų įdirbį ir pokyčius. 1.2.2. Su sveikatos stiprinimo veiklos įsivertinimo rezultatais supažindinti gimnazijos bendruomenę, numatant tobulintinas veiklos sritis ir gerinant tolimesnę veiklos kokybę.	Kartą metuose Kartą metuose (birželio mėn.)	Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupė, veiklos kokybės įsivertinimo darbo grupė Pavadootoja ugdymui
Laukiamas rezultatas – sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė koordinuos sveikatos ugdymo programos įgyvendinimą, kartą metuose vertins veiklą ir rezultatais supažindins gimnazijos bendruomenę.			

2 veiklos sritis. PSICHOLOGINĖ APLINKA

Uždavinys. Puoselėti gerus gimnazijos bendruomenės tarpusavio santykius, sudarant sveikatai palankias darbo ir mokymo(si) sąlygas.

Rodiklis	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys
2.1.Mokyklos bendruomenės narių gerų tarpusavio santykių kūrimas ir puoselėjimas.	2.1.1. Pagalba pirmokams, penktokams ir naujai atvykusiems mokiniams adaptaciniu laikotarpiu. Tėvų susirinkimai, kuriuose supažindinama su adaptacinio laikotarpio ypatumais. 2.1.2. Akcija „Savaitė be patyčių“ 2.1.3. Akcija „Tolerancijos diena“. 2.1.4. Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose nuspręsti dėl elgesio korekcijos, socialinės, pedagoginės pagalbos skyrimo. Mokyklos pagalbą teikiančių specialistų (logopedės, spec. pedagogės, socialinės pedagogės)	Kasmet Kovo mėn. Lapkričio mėn. Kasmet	Klasių auklėtojai, socialinė pedagogė Socialinė pedagogė Pavadootoja ugdymui

	veikla, dalykinės konsultacijos gabiems mokiniams ir turintiems mokymosi sunkumų bei elgesio sutrikimų. Plėsti bendradarbiavimą su Kelmės rajono švietimo pagalbos tarnyba.		
2.2. Galimybių dalyvauti sveikata stiprinančioje veikloje visiems bendruomenės nariams sudarymas.	2.2.1. Skatinti Mokinių Tarybą aktyviau įsitraukti į sveikatos stiprinimo veiklą, dalyvauti priimant bendrus sprendimus sveikatos stiprinimo klausimais. 2.2.2. Įtraukti kuo daugiau tėvų į mokinių sveikatos stiprinimo veiklą.	2023-2028m. Kasmet	Pedagogas kuruojantis Mokinių Tarybą Pavadootoja ugdymui, klasių auklėtojai
2.3. Emocinė, fizinė, seksualinė prievarta ir vandalizmas mokykloje.	2.3.1. Gimnazijoje įgyvendinama Olweus programos kokybės sistema (OPKUS).	Nuolat	Pavadootoja ugdymui
Laukiamas rezultatas – palankus gimnazijos mikroklimatas leis ugdyti socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetenciją.			

3 veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Uždavinys. Kurti sveikatai palankią ir saugią mokymo(si) aplinką, atitinkančią higienos reikalavimus, skatinti gimnazijos bendruomenės narių fizinį aktyvumą, ugdyti sveikos mitybos principus, formuoti mokinių geriamojo vandens vartojimo įgūdžius.

Rodiklis	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys
3.1. Mokyklos teritorijos ir patalpų priežiūros užtikrinimas bei aplinkos sveikatinimas.	3.1.1. Užtikrinti tinkamą patalpų apšvietimą, šildymą bei vėdinimą.	Nuolat	Pavadootojas ūkio ir bendriesiems klausimas Sveikatos priežiūros specialistė
	3.1.4. Siekti mažinti triukšmą koridoriuose pertraukų metu, skleidžiant informaciją apie triukšmo žalą sveikatai, organizuojant akcijas prieš triukšmą.	Nuolat	
	3.1.6. Užtikrinti mokinių saugumą išvykų, kelionių, renginių metu, parengiant saugos ir sveikatos instrukcijas ir su jomis supažindinant mokinius.	Nuolat	Klasių auklėtojai
3.2. Mokyklos bendruomenės narių fizinio aktyvumo	3.2.1. Pasitelkiant įvairias informavimo bei veiklos priemones, skatinti gimnazijos bendruomenės narių fizinį	Nuolat	Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupė

skatinimas.	<p>aktyvumą, sudarant sąlygas patiems siūlyti, organizuoti ir dalyvauti renginiuose.</p> <p>3.2.2. Organizuoti Sveikatingumo dieną „Sportas - sveikata“ (5-8, 1g-2g klasėms).</p> <p>3.2.3. Organizuoti Sveikatingumo dieną „Augu ir stiprėju“ (pradinių klasių mokiniai).</p> <p>3.2.3. Edukacinės išvykos mokytojams sveikatingumo temomis.</p> <p>3.2.5. Mokinių sportinės varžybos gimnazijoje, rajone, apskrityje.</p>	<p>Rugsėjo mėn.</p> <p>Balandžio mėn.</p> <p>Birželio mėn.</p> <p>Kasmet</p>	<p>Fizinio ugdymo mokytojas</p> <p>Pradinių klasių mokytojai</p> <p>Pavadootoja ugdymui</p> <p>Fizinio ugdymo mokytojas</p>
3.3.Mitybos ir geriamojo vandens prieinamumo užtikrinimas.	<p>3.1.1. Maitinimą organizuoti pagal sveikos mitybos rekomendacija, užtikrinat geriausią maisto kokybę.</p> <p>3.1.2. Formuoti bendruomenės narių geriamojo vandens vartojimo įgūdžius, užtikrinant aprūpinimą geriamu vandeniu.</p> <p>3.1.3. Dalyvauti daržovių ir pieno produktų vartojimo skatinimo programose.</p>	<p>Nuolat</p> <p>Nuolat</p> <p>Nuolat</p>	<p>Sveikatos priežiūros specialistė</p> <p>Sveikatos priežiūros specialistė, pavadootojas ūkio ir bendriesiems klausimas Socialinė pedagogė</p>
Laukiamas rezultatas – susiformuoti geriamojo vandens vartojimo įpročiai, sveikos mitybos įpročiai, sukurta saugi, sveikatą stiprinanti aplinka.			

4 veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Uždavinys. Užmegzti ryšius ir bendradarbiauti su kitomis sveikatą stiprinančiomis mokyklomis, sutelkti mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimo veiklai, gausinti ir racionaliai panaudoti esamus materialiuosius išteklius.

Rodiklis	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys
4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais	4.1.1. Sudaryti profesinių kompetencijų sveikatos stiprinimo ir ugdymo klausimais tobulinimo grafiką-planą. Tobulinti pedagogų kompetencijas sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais, dalyvaujant	Kasmet	Pavadootoja ugdymui

organizavimas.	<p>kvalifikacijos kėlimo seminaruose.</p> <p>4.1.2. Skaityti pranešimus sveikatos klausimais metodinėse grupėse.</p>	Kartą per pusmetį	Metodinių grupių vadovai
4.2.Mokyklos bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui.	<p>4.2.1.Organizuoti tėvams susirinkimus, paskaitas sveikatos klausimais. Stiprinti gimnazijos bendruomenės narių aktyvumą priimant bendrus sprendimus sveikatos stiprinimo klausimais, organizuojant renginius.</p> <p>4.2.2. Skatinti dalyvauti rajono, apskrities, respublikos prevenciniuose renginiuose, projektuose.</p>	Kasmet	Pavadootoja ugdymui
4.3. Apsirūpinimas metodine medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis priemonėmis.	<p>4.3.1. Metodinės medžiagos ir priemonių, reikalingų sveikatos ugdymui, įsigijimas ir kaupimas.</p> <p>4.3.2.Sudaryti darbo grupes naujiems projektams rengti, finansavimui gauti.</p> <p>4.3.3. Numatyti tikslinių lėšų metodinei medžiagai ir kitoms sveikatos ugdymui reikalingoms priemonėms įsigyti.</p>	Kasmet	Pavadootoja ugdymui
4.4.Mokyklos partnerių įtraukimas.	<p>4.4.1.Palaikyti glaudų bendradarbiavimą sveikatos stiprinimo klausimais su esamais socialiniais partneriais: Kelmės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuru, Kelmės švietimo pagalbos tarnyba.</p> <p>4.4.2. Ieškoti naujų socialinių partnerių, užmezgant ryšius su bent viena sveikatą stiprinančia mokykla.</p>	Nuolat	Sveikatos priežiūros specialistė
Laukiamas rezultatas – racionaliai panaudosime esamus materialiuosius išteklius, užmegsime ryšius su bent viena sveikatą stiprinančia mokykla.			

5 veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Uždavinys. Plėtoti sveikatos ugdymo procesus, apimant įvairias sveikatos sritis bei integruojant į visą ugdymo turinį.

Rodiklis	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo data	Už priemonės įgyvendinimą atsakingi asmenys
5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į dalykų ar ugdymo sričių teminius planus, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas.	5.1.1. Įtraukti sveikatos ugdymą į priešmokyklinio ugdymo, pradinių klasių mokytojų, 5-8 klasių, 1g-4g klasių auklėtojų veiklos planus.	Rugpjūčio mėn.	Pavaduotoja ugdymui
5.2. Sveikatos ugdymas apima visą bendrąjį lavinimą	5.2.1. Parengta sveikatos ugdymo programa integruojama į dorinio ugdymo, lietuvių k., technologijų, gamtos ir žmogaus, biologijos, informacinių technologijų, fizinio ugdymo, dailės, geografijos, chemijos, žmogaus saugos, pilietiškumo ugdymo dalykų programas.	Rugpjūčio mėn.	Dalykų mokytojai
5.3. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos temas: fizinis aktyvumas; sveika mityba; tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo bei nelaimingų atsitikimų, traumų, streso, prievartos, patyčių prevencija; užkrečiamųjų ligų prevencija; vartojimo kultūros ugdymas	5.3.1. Vasaris sveikatingumo mėnuo „Žiemos džiaugsmiai“ (pradinės klasės). 5.3.2. Akcija „Judėjimo savaitė“. Organizuojamos judriosios pertraukos. 5.3.3. Siekiame gyventi švarioje aplinkoje. Akcija „Darom“. 5.3.4. Šeimos dienos paminėti mokinių kūrybinių darbų konkursas „Sveikata šeimoje“ 5.3.5. Akcija „Švarių rankų diena“ 5.3.6. Kuprinių svėrimo akcija „Kuprinė ne pintinė“. 5.3.7. Sveikatingumo diena „Sportuoja visi“ (5-8, 1g-2g klasėms). 5.3.8. Akcija „Košės diena“ (pradinės klasės)	Vasario mėn. Balandžio mėn. Balandžio mėn. Gegužės mėn. Gegužės mėn. Rugsėjo mėn. Rugsėjo mėn. Spalio mėn.	Pradinių klasių mokytojai Fizinio ugdymo mokytojas, pradinių klasių mokytojai Klasių auklėtojai Klasių auklėtojai Sveikatos priežiūros specialistė Sveikatos priežiūros specialistė Fizinio ugdymo mokytojas Sveikatos priežiūros specialistė

Laukiamas rezultatas – susiformuos gimnazijos bendruomenės sveikos gyvensenos įgūdžiai, išsiugdys atsakomybę už savo ir kitų sveikatą, daugiau bendruomenės narių rinksis sveiką gyvenimo būdą.

6 veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS PATIRTIES SKLAIDA.

Uždavinys. Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos ir sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaidą gimnazijoje ir už jos ribų.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida mokykloje.	6.1.1. Skleisti informaciją apie gimnazijos bendruomenės veiklą internetinėje svetainėje, gimnazijos Facebook paskyroje 6.1.2. Kurti sveikatą stiprinančios mokyklos 2018 m. kalendorių.	Nuolat	Pavadootoja ugdymui
6.2. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirties pavyzdžių sklaida už mokyklos ribų.	6.2.1. Dalintis sveikatos stiprinimo veiklos gerąja patirtimi gimnazijoje ir už jos ribų. 6.2.2. Bendradarbiauti su Lietuvos sveikatą stiprinančių mokyklų tinklu, dalytis gerąja patirtimi, dalyvauti renginiuose.	Nuolat Nuolat	Pavadootoja ugdymui Pavadootoja ugdymui
Laukiamas rezultatas – sveikatos stiprinimo veiklos viešinamos gimnazijoje ir už jos ribų.			

V SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

8. Sveikatos stiprinimo veikla vertinama kasmet, pasibaigus mokslo metams. Už programos vykdymą bus atsiskaitoma mokyklos bendruomenei.

VI SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO LĖŠŲ ŠALTINIAI

9. Dalyvavimas visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektuose, rėmėjų paieška.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Programos įgyvendinimą koordinuos gimnazijos direktoriaus pavadootoja ugdymui.

11. Kontrolę vykdys gimnazijos direktorė.

12. Atsižvelgiant į bendruomenės poreikius, metinį veiklos bei strateginį mokyklos planus, sveikatos stiprinimo programa gali būti koreguojama.